

Ihame ryo kwiyobora mu Gutekereza neza

*“Kuko uko atekereza ku mutima ari ko ari.”
Imigani 23:7*

Byandistwe na rwiyezamirimo,
John E. Schrock

Ca akarongo ku ijamba rikuru wabonye muri iri hame.

“kuko uko atekereza...” bivuga ibitekerezo by’umuntu. Ubwenge bwacu ni mpano twahawe n’imana, kandi nta numwe ujya abusobanukirwa. Ariko kandi hari ibintu bibiri tubuziho: buribaza, kandi buratekereza. Kwibaza rero bimeze nko kubara, bityo bikatunganisha ku ngingo, uko tubona ibintu cyangwa uko twabigenza, aha rero tubona ko kwibaza bitwungura inama cyangwa uburyo. Nubwo byombi bikorerwa mu ibitekerezo byacu (igicumbi), abeshi muri twe twisanga ahanini muri kimwe muri byo. Ubwo dushobora kuba twibaza neza dukoresheje ingero z’ubwenge hamwe n’ibiyumviro, dushobora kugira intege nke mu mitekereze irema uburyo. Ibi bishobora guterwa ni bihe bibi twahuye nabyo cyangwa gutsindwa.

Abantu bamwe bagira inzozu; ntabwo baja banezwe na kubona uko ibintu bimeze. Ibi ni byiza iyo babarizwa mu ikipe, ariko bikaba bibi mu gihe bakora bonyine. Kuko usanga bibanda ku bishobora kuba, maza bakibagirwa gukoresha ibiyumviro byabo hamwe no kwibaza biboneye mu gihe cya none. Rero, nkuko mu Migani habivugaga, “kuko uko atekereza, ni ko ari,” bivuze ko dushobora kubaka ejo hacu hazaza binyuza mu buryo dutekereza. icyo dutekereza uyu muni nicyo tuzaba ejo.

Ibitekerezo rero bibimburira ibikorwa. Umuntu agizwe nibyo atekerezaho, ntabwo akenshi aribyo akora. Abacamanza baducira imanza bifashishije ibyo dukora cyangwa ibyo twakoze, ariko amaherezo imana imenya ibyo dutekereza. Bityo rero igenda ituburira mbere y’igihe kwitondera ibitekerezo byacu. Yesu yaravuze, “itegeko riravugaga, ngo ntuzasambane,” kandi nkavugaga ngo nuramuka urebye umu-

gora wundi ukamwifuzaga, uzaba ukoza icyaha cy’ubusambanyi mu mutima wawe.” Imana ishaka kuturinda icyaha bikiri mu ibitekerezo byawe. Itegeko rikavugaga kandi, “ngo ntuzice,” yesu nawe aravugaga ngo ntuzange mugenzi wawe. Bivuze ko, yari azi ko urwanganaga rubyara ubwicanyi. icyo tuvugaga hano, nuko tugomba kwitondera ibitekerezo byacu kuko amaherezo bibyaramo ibikorwa.

Kubimenya rero, ese bizadutungura mu gihe tubonye abana bacu barwana cyangwa se igihugu cyacu cyarataye umuco? icyo mutazi ni uko. Twamaze kubibaza ibyo mbutu binyuze mu itangazamakuru hamwe ni biganirwa bicaho. Uko mwana ameze cyangwa umuryango ni ingaruka z’aho dutuye ndetse ni myumvire twahabibye. Tugomba kwibuka aya magambo:

- Ubumenyi burema ibitekerezo.**
- Ibitekerezo birema ibikorwa.**
- Ibikorwa bibyara ingeso. Ingeso zirema ejo hacu hazaza.**

Niba twifuzaga ejo hacu heza, tugomba kugenzura umurongo w’ibitekerezo byacu. Ikibazo kibazwa hano kiravugaga, ese twayobora gute ibitekerezo byacu? icyambere, nuko tugomba kugira ubushake, mu gihe bishobotse,

dushobora kurema ibitekerezo byacu duhitamo ibijyamo (Abaroma 12:2). Tugomba guhitamo ibintu bizima dusoma, tukareba ibiganirwa byiza kuri Televisiyo, kandi tukitondera abo tugendana nabo. Tugomba kwirengera ingaruka zibyo tubibona mu ibitekerezo byacu. Ese bizabyara imbuto zihye? Tugomba kwibuka ko ubwenge bwacu bumeze nka mudasobwa zishobora guhabwa umurongo twifuzaga, maze zigatanga umusaruro uzishakaho. Ibitekerezo byacu rero bigendera ku ndangagaciro twahisemo kwimika. Ntitwabaho imibereho imwe gusa ngo indi tuyisige. Ahubwo bipfira mu buryo duhitamo. Imana yaduhaye ubwisanzure. Ejo hacu hazaza hari mu maboko yacu. Mu gihe tutishimiye aho turi cyangwa aho tugiye, dushobora kubihindura maze tukayobora ibitekerezo zacu. Hari itegeko ry’ubugenge rivugaga ngo; tureshya ibyo twifuzaga kwiyegereza.

Iri hame rigufasha mu kubaka kamere yawe mu gihe cy’umwaka umwe:

Umusingi ku byagezweho

Ibabazo byo kwibazaho:

Byaba ari igisebo gikomeye kugira amafuti akonona byose.

Isuzume Kuva kuri 1 kugera 10	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Kuki wihaye aya manota										
Nizihye nyungu azabona mu gihe uzamuye amanota yawe?										
Ese ni kihe gikorwa wakwitoza mu ku gerageza inyungu ziri hame?										
Ingenzibabihe kw’ihame usoma buri muni	M	K	G	K	G	G	C			

Completed

Not completed